

Aan Francesco da Montalcino, doctor in het burgerlijk recht (1)

Zij beveelt hem het geduld aan in zijn ziekte, met argumenten afgeleid uit het geloof en uit de rede.

In de naam van Jezus Christus, de Gekruisigde, en de zoete Maria.

Dierbaarste broeder in Christus, de zoete Jezus. Ik, Catharina, dienstmaagd en slavin van de dienaren van Jezus Christus, schrijf aan u in Zijn kostbaar Bloed, met de wens u bevestigd te zien in het ware en heilige geduld, want bedenk dat wij zonder geduld niet aan God kunnen behagen, ja dat wij zelfs in dit leven het handgeld van de hel zullen proeven.

O, hoe onnozel zou de mens zijn, die de hel wil proeven, terwijl hij het eeuwige leven kan hebben! Want als ik het goed overweeg is het eeuwige leven niets anders dan een bereidwillige wil, in overeenstemming gebracht en onderworpen aan de zoete wil van God: zodat wij niets anders kunnen wensen of willen, dan wat God wil; en ieder geluk, dat de ware genietters hebben is gevestigd op die bereidwillige wil. Daarentegen verbrandt en verteert de slechte en bedorven wil hen, die in de hel zijn, waarin zij wrede pijnigingen ontvangen, met ongeduld, haat en wrok en daardoor aan zichzelf knagen en bedroefd worden.

Van dit alles is de oorzaak de onwetendheid en de blindheid van de mens, die wanneer hij wijs geweest zou zijn in dit leven, toen hij in de tijd van de genade was, dat is toen hij in staat was de genade te ontvangen, deze blindheid en onwetendheid ontvlucht zou hebben. O, dierbaarste broeder, voeg u bij de ware genietters, dat zijn zij, die in dit leven God beginnen te genieten, omdat zij hun wil een maken met de Zijne. Want uit niets anders bestaat onze pijn, dan uit het willen, wat wij niet kunnen hebben. Als de wil eer, rijkdommen, genot en stand of gezondheid van het lichaam verlangt; als hij dat wil en met ongeregelde liefde verlangt en het niet kan bezitten, maar vaak verliest wat hij daarvan heeft; dan zal hij daar zeer grote pijn om uitstaan, want hij heeft zichzelf te ongeregeld bemind. Zo is het dan de wil, die ons het verdriet geeft, maar neem mij de eigenwil weg en weggenomen zal zijn ieder verdriet.

Op welke manier kunnen wij ons van hem ontdoen? Door de oude mens uit te trekken en ons te bekleden met de nieuwe, dat is met de eeuwige wil van het Woord, God en mens. En als u zoekt te weten, wat deze zoete wil verlangt, vraag het aan Paulus, die zegt, dat hij niets anders verlangt dan onze heiliging. En wat hij ons geeft of ons toestaat, smart of ziekte, hoe deze ook mogen zijn, hij geeft ze en laat ze toe, en dat is zijn geheim, voor onze heiliging omdat ons geluk dat vordert.

Dus moeten wij niet met ongeduld verdragen, wat tot ons heil strekt, maar met dankbaarheid ons onwaardig achten de grote genade van smarten te mogen lijden voor de gekruisigde Christus; dat is ons onwaardig de vrucht achten, die op de last volgt en ons waardig maken te lijden door haat en afkeer van onszelf en van dat zinnelijke deel, dat is opgestaan tegen zijn Schepper en Hem heeft beledigd.

En als wij zouden zeggen: „het schijnt dat de zinnelijkheid er niet toe wil besluiten het lijden te dragen” — dan moeten wij haar de toom aanleggen door een heilige en zoete herinnering aan de gekruisigde Christus, haar vleien en dreigen zeggende: „Draag heden, mijn ziel, misschien zal morgen uw leven geëindigd zijn. Bedenk, dat u sterven moet en dat u niet weet wanneer.”

En als wij er goed over nadenken is het lijden maar zo groot als de tijd, en de tijd van de mens is zo groot als de punt van een naald en niet meer. Hoe zullen wij dan zeggen, dat een lijden groot is. Dat moeten wij niet zeggen, want dat kan het niet zijn. En als die zinnelijke hartstocht toch het hoofd zou willen opsteken, gebruik dan de vrees en de liefde om hem te bestrijden, en zeg: „Zie, de vrucht van het ongeduld is de eeuwige pijn, en op de laatste oordeelsdag zult u samen met mij pijn moeten lijden. Het is u dus beter te willen wat God wil, te beminnen wat Hij bemint, dan te willen wat u wilt en uzelf te beminnen met een zinnelijke liefde. Ik wil dat u manhaftig draagt, en u bedenkt dat het lijden van dit leven niet evenredig is met de toekomstige glorie, die God heeft bereid voor hen, die hem vrezen, en zich bekleden met zijn zoete wil.”

En dan, mijn zoete broeder en vader, bedenk dat wanneer de ziel zich zo tot rede heeft gebracht, zij het oog van het juiste onderscheid opent en ziet dat zij niet is, omdat al het wezen, dat zij heeft, voortkomt uit God. Zij vindt zijn onschatbare liefde, die uit liefde en niet uit verplichting haar heeft geschapen naar zijn beeld en gelijkenis, opdat zij zou genieten en deel hebben aan de hoogste en eeuwige schoonheid van God, die voor geen ander doel haar heeft geschapen. Dat hij de mens niet schiep voor een ander doel, toonde ons de eerste eeuwige Waarheid, toen Hij op het hout van het allerheiligste kruis stierf om ons dat einde terug te geven, dat wij verloren hadden. Hij opende zijn aderen en zijn lichaam, zodat Hij uit ieder deel een overvloed van bloed vergoot, met zulk een vuur van liefde, dat iedere hardheid van het hart zich moest oplossen, en ieder ongeduld moest verdwijnen en moest komen tot een volmaakt geduld. Er is geen enkel ding zo bitter, dat het niet zoet wordt in het bloed van het Lam; noch een last zo zwaar, dat hij niet licht wordt.

Laten wij dan niet meer slapen; maar doorloop manhaftig de stip van de tijd, die ons is gebleven, klem u vast aan de standaard van het allerheiligste kruis met goed en heilig geduld, en bedenk dat de tijd klein is en de last bijna een nietigheid, en groot de vrucht en de prijs. Ik wil niet, dat u het grote goed voor een kleine last ontvlucht, want door zich te beklagen en over zichzelf te jammeren worden de lasten niet verlicht, integendeel er zal zich last op last stapelen, omdat ik de wil prikkel in het verlangen naar wat hij niet kan bezitten.

Bekleed u, bekleed u met Christus, de zoete Jezus, want dit is een kleed zo sterk, dat noch duivel, noch schepsel er u van kan beroven, indien u het niet wilt. Jezus is de hoogste eeuwige zoetheid in wie alle bitterheid zich oplost. In Hem proeft de ziel iedere zoetheid, in Hem doet zij zich te goed en verzadigt zij zich op zodanige wijze, dat ieder ding, dat niet van God is, voor haar slijk en drek wordt. Zij verheugt zich in schande, in beledigingen in haar aangedane schurkerijen, en wil niets anders dan gelijkvormig worden aan de gekruisigde Christus. In Hem heeft zij al haar liefde gesteld en al wat haar ver is naar Hem gericht, en wanneer zij zich ziet lijden heeft zij een zo groot genot omdat zij weet, dat dat de rechte weg is. Er is geen andere, die haar zo gelijkvormig maakt aan Christus, dan de weg van de zoete smarten.

Ik wil, dat u een manhaftig ridder zult zijn, die om de gekruisigde Christus de slagen van de ziekte niet ontvlucht. Bedenk hoe groot de goddelijke genade is, die in tijd van ziekte de teugel aanlegt aan vele ondeugden en gebreken, die bedreven zouden worden indien wij gezond zouden zijn. Zij telt ons de bedreven zonden af en reinigt ons ervan, en door zijn barmhartigheid straft God met een eindige smart, de schulden die een eeuwige smart verdiend hadden.

Sta dan manhaftig op om de liefde van Christus, de Gekruisigde. Nagel u aan het kruis met de gekruisigde Christus, jubel in de wonden van de gekruisigde Christus. Volhard in de heilige en zoete liefde van God. Jezus zoet, Jezus de Liefde.

(1) Francesco da Montalcino was een beroemd professor aan de universiteit te Siena.